

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **Ing. L. P.**, bytem X, právně zastoupena Ing. Mgr. Petrou Fifkovou, advokátkou AK Valentová & Fifková se sídlem Karlovo náměstí 17, 120 00 Praha 2, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě proti rozhodnutí č.j. X ze dne 16.9. 2009,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované č.j. X ze dne 16.9. 2009, kterým byl žalobkyni podle § 29 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. a s přihlédnutím k článkům 45 a 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 přiznán od 1.2. 2006 starobní důchod ve výši 5.080,- Kč měsíčně.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že k datu rozdělení ČSFR pracovala u zaměstnavatele, jenž měl sídlo na území Slovenské republiky, v období od roku 1993 do roku 2005 byla zaměstnána v České republice. Na základě těchto skutečností jí žalovaná stanovila svým rozhodnutím ze dne 19.3. 2007 č.j. X v souladu s ustanovením § 29 zákona o důchodovém pojištění starobní důchod ve výši 5.078,- Kč s tím, že nárok na starobní důchod vznikl žalobkyni pouze s přihlédnutím ke slovenským dobám pojištění. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala žalobu k Městskému soudu v Praze, který napadené rozhodnutí rozsudkem č.j 3 Cad 37/2007-40 ze dne 13.5. 2009 zrušil. Městský soud poukázal na nálezy Ústavního

soudu sp. zn. II. ÚS 252/04, kde soud judikoval, že je nutno považovat za diskriminující fikci, podle níž bylo zaměstnání ve Slovenské republice tehdejšího společného československého státu považováno za zaměstnání v cizině, neboť není podloženo objektivními a rozumnými důvody. Žalobkyně namítá, že i přes zrušující rozsudek městského soudu žalovaná setrvala na svém stanovisku, dle kterého nelze žalobkyni přiznat dorovnání slovenského důchod. Své stanovisko odůvodnila, že žalobkyně požádala o přiznání starobního důchodu až po vstupu České republiky do EU, takže již nelze aplikovat princip týkající se pouze mezinárodních smluv. Žalovaná tvrdí, že po vstupu ČR do EU již nelze nálezy Ústavního soudu aplikovat, podle žalobkyně však řádně nezdůvodňuje, z čeho tak usuzuje. Svůj názor opírá výhradně o svoji rozhodovací praxi a o tvrzení, že pokud stejně rozhodla v obdobných případech, je povinna tak rozhodovat, aby v její rozhodovací praxi nevznikaly nedůvodné rozdíly. Podle žalobkyně je nesporné, že pokud by správní soud zastával stejný názor jako žalovaná, jistě by předcházející rozhodnutí žalované potvrdil a v odůvodnění by uvedl argumenty, kterými by odůvodnil neplatnost nálezů Ústavního soudu pro případ žalobkyně. K této situaci však nedošlo. Správní soud rozhodnutí zrušil a vrátil jej žalované k novému řízení, kde ji zavázal řídit se citovanými nálezy Ústavního soudu. K tomu jí v odůvodnění poskytl vodítko, kdy odkázal na nálezy Ústavního soudu č. IV. ÚS 301/05 ze dne 13.11. 2007, ve kterých soud podrobně argumentuje své závěry ve vztahu k mezinárodně právním závazkům České republiky a ve vztahu ke komunitárnímu právu, kdy svá stanoviska mimo jiné dokládá obdobnými stanovisky Evropského soudního dvora.

Žalobkyně připomněla, že v již první žalobě upozorňovala na skutečnost, že trpí-li Smlouva nedostatkem, na základě kterého jsou dotčeny pro občana výhodnější vnitrostátní předpisy, a neobsahuje-li institut, jenž by jej narovnal, musí správní orgán postupovat při její aplikaci tak, aby nedocházelo k porušování zákazu diskriminace a zásady rovného zacházení. Žalobkyně je přesvědčena, že tento princip nepozbyl platnosti ani vstupem do Evropské unie, neboť je zásadou mezinárodně uznávanou, obsaženou v dokumentech „stojících nad nařízeními“. V této souvislosti žalobkyně poukázala na nálezy Ústavního soudu č.j. IV. ÚS 301/2005 ze dne 13.11. 2007, kde se zabýval problematikou vlivu komunitárního práva na národní právní normy v oblasti práva na sociální zabezpečení, přičemž podrobně osvětlil problematiku vztahu Smlouvy a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71.

Žalobkyně vytkla žalované, že ve své argumentaci zcela pomíjí skutečnost, že dle platné právní úpravy vznikl žalované nárok na přiznání starobního důchodu již k 1.2. 2001, tedy před vstupem ČR do EU, přičemž o důchod požádala až po pěti letech od vzniku nároku. Žalobkyně se tak cítí být trestána za její občansky odpovědný přístup, kdy žalobkyně nečerpala dávky hmotné pomoci, ačkoliv již na ně měla nárok. Žalovaná navíc při své argumentaci vytrhuje z kontextu stanovisko Ústavního soudu vyjádřené v nálezu č.j. IV. ÚS 301/05 ze dne 13.11. 2007, bodu 135.

Žalovaná v písemném vyjádření odmítla oprávněnost žaloby s tím, že pro určení, zda se doba zaměstnání získaná před dnem rozdělení České a Slovenské Federativní republiky, tzn. do 31.12. 1992, považuje za dobu důchodového zabezpečení, respektive pojištění jednoho nebo druhého nástupnického státu Československé federace, je podle článku 20 odst. 1 smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení č. 228/1993 Sb., rozhodující sídlo zaměstnavatele pojištěnce ke dni zániku společného státu, popřípadě naposledy před tímto dnem. Toto ustanovení je uvedeno v příloze č. III nařízení Rady (EHS), č. 1408/71. Na základě článku 7 odst. 2 citovaného nařízení platí nadále bez ohledu na článek 6, podle něhož nařízení nahrazuje ustanovení úmluv o sociálním zabezpečení, pokud jde o osoby a otázky, jichž se nařízení týká. Jako součást nařízení se jedná o bezprostředně aplikovatelnou právní normu. Na základě zmocnění v článku 21 odst. 1 citované smlouvy upravily příslušné úřady smluvních stran ve správním ujednání č. 117/2002

Sb.m.s. nezbytná opatření k jejímu provádění, když podle článku 15 odst. 1 tohoto správního ujednání je vymezen pojem sídlo zaměstnavatele tak, že se jím rozumí adresa zapsaná jako sídlo v obchodním rejstříku, přičemž je-li zaměstnavatele odštěpný závod nebo jiná organizační složka zapsaná v obchodním rejstříku, je sídlem zaměstnavatele adresa tohoto odštěpného závodu nebo organizační složky.

Žalobkyně nepochybně, že její zaměstnavatel Regionálna národná poisťovna Martin měl ke dni zániku České a Slovenské Federativní republiky sídlo na území Slovenské republiky. To ostatně vyplývá též z evidenčního listu důchodového zabezpečení vydaného pro období od 1.8. 1990-30.6. 1993. Z uvedeného důvodu se podle žalované doby důchodového zabezpečení (pojištění), které žalobkyně získala přede dnem rozdělení federace, považují podle čl. 20 odst. 1 Smlouvy za doby zabezpečení Slovenské republiky. Z této skutečnosti vycházela Česká správa sociálního zabezpečení i Sociální poisťovna, jako slovenský nositel pojištění, když přiznaly žalobkyni starobní důchod podle svých právních předpisů ode dne, od kterého žalobkyně požadovala přiznání jeho výplaty, tj. od 1.2. 2006, jak vyplývá z žádosti o důchod ze dne 10.11. 2005

Původním rozhodnutím žalovaná přiznala v souladu s její žádostí podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb. a čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) dílčí starobní důchod od 1.2. 2006. Při vydání tohoto rozhodnutí vycházela žalovaná mimo jiné ze stávající judikatury Nejvyššího správního soudu. Městský soud v Praze rozhodnutí zrušil rozsudkem 3 Cad 37/2007-40 ze dne 13.5. 2009 s ohledem na nově konstituovanou judikaturu Ústavního soudu, konkrétně nálezy sp. zn. II. ÚS 405/02, III. ÚS 252/04, IV. ÚS 158/04, Pl. ÚS 4/06, IV. ÚS 298/06, v nichž se zabývá podmínkami pro přiznání dorovnání slovenských důchodů do výše důchodu náležejících výlučně podle českých právních předpisů bez zřetele na Smlouvu. Jelikož bylo zrušen rozsudek Nejvyššího správního soudu, o nějž žalovaná opřela své rozhodnutí ze dne 19.3. 2007, bylo nevyhnutelné, aby Městský soud v Praze rovněž zrušil toto rozhodnutí. Žalovaná tak měla znovu rozhodnout za podmínek nově konstituované judikatury. Podle žalované městský soud jí v žádném případě nezavázal svým právním názorem k tomu, aby žalobkyni automaticky přiznala dorovnání. Naopak, žalovaná měla případ znovu posoudit, a to právě s ohledem na novou judikaturu Ústavního soudu.

Žalovaná dospěla k závěru, že dorovnání nepřichází v úvahu a k tomuto tvrzení připomněla, že judikatura Ústavního soudu (Pl. ÚS4/06) je založena na zásadě, že aplikace mezinárodní smlouvy nesmí vést ke krácení důchodových nároků pojištěnců vzniklých nezávisle na této smlouvě podle vnitrostátních předpisů. Tato judikatura však formuluje nárok na dorovnání pouze v případech, kdy byl důchod přiznán před vstupem České a Slovenské republiky do Evropské unie, podle této judikatury však nelze přiznat dávku v jiných případech.

Kritérium pro rozdělení československých dob pojištění na české a slovenské doby stanoví článek 20 smlouvy č. 228/1993 Sb., obsažen v příloze č. III. nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, a je proto součástí bezprostředně aplikovatelných norem práva evropského společenství. Vzhledem k tomu, že žalobkyni byl přiznán český a slovenský důchod již po vstupu ČR do EU, nelze v jejím případě aplikovat výše zmíněný princip týkající se pouze dvoustranných mezinárodních smluv a nikoliv již komunitárního práva, když judikatura Ústavního soudu se věci řešenou tímto rozhodnutím nezabývala. Postup podle tohoto článku je v případě žalobkyně již postupem podle normy sekundárního komunitárního práva a nemůže tak odporovat zásadě, že na základě mezinárodní smlouvy nelze upřít občanu výhodnější práva podle vnitrostátní úpravy.

Podle žalované na věci nic nemění ani skutečnost, že žalobkyně dosáhla důchodového věku a splnila potřebnou dobu pojištění ještě před vstupem České a Slovenské republiky do Evropské unie, neboť její nárok bylo třeba posuzovat podle právního stavu účinného ke dni, od něhož se v souladu s žádostí žalobkyně důchod přiznával.

K odkazu žalobkyně na nález Ústavního soudu č.j. IV. ÚS 301/2005, body 133-135, které se věnují komunitárnímu právu žalovaná připomněla znění bodu 135, z něhož podle ní jednoznačně vyplývá, že se v tomto nálezu Ústavní soud výlučně zabýval situací, kdy byl důchod přiznán před 1.5. 2004. Aplikace evropského práva by v tomto případě znamenala nepřipustnou retroaktivitu. Žalovaná dospěla tak k závěru, že zmíněný bod svědčí v její prospěch, neboť je zněj zcela zřejmé, že se soud ve svém nálezu nezabýval případy, kdy byl důchod přiznán po 1.5. 2004. V těchto případech se Ústavní soud tedy nevěnoval přípustnosti aplikace komunitárního práva.

Na závěr žalovaná dodala, že nálezy Ústavního soudu se v uvedeném smyslu týkají výhradně případů, kdy důchod podle českých i slovenských právních předpisů byl přiznán před vstupem obou zemí do EU. Za této situace nelze po správním orgánu požadovat, aby přiznal dorovnání jinému okruhu příjemců, než u kterého se touto otázkou zabýval Ústavní soud. Žalovaná je prozatím vázána tolika svojí praxí, jejíž správnost potvrzují krajské soudy rozhodující ve správním soudnictví (např. rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích č.j. 52 Cad 74/2008-79 ze dne 25.2. 2009, č.j. 52 Cad 72/2008-19 ze dne 19.3. 2009). Žalovaná je v dobré víře přesvědčena o tom, že rozhoduje zákonným způsobem a proto navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal dle ustanovení § 75 s.ř.s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Nespornou skutečností v daném případě je, že žalobkyně před zánikem ČSFR, tj. před 31.12. 1992, vykonávala práci pro zaměstnavatele, který měl k tomuto dni sídlo na území Slovenské republiky. Žalobkyně argumentuje tím, že má nárok na dorovnání slovenského starobního důchodu, přiznaného od 1.2. 2006, do výše starobního důchodu, jenž by jí náležel výlučně podle českých právních předpisů bez ohledu na čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení. Žalované vytkla, že se neřídila závazným právním názorem uvedeným ve zrušujícím rozsudku původního rozhodnutí žalované, č.j. 3 Cad 37/2007 ze dne 13.5. 2009 a především nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 301/2005, kde se soud vypořádal s problematikou vlivu komunitárního práva na sociální zabezpečení ČR. Žalobkyně zdůraznila, že žalovaná opomněla skutečnost, že splnila podmínky pro starobní důchod již dne 1.2. 2001, tj. před vstupem ČR do EU.

Soud nespochybňuje skutečnost, že Ústavní soud ve svých nálezech (např. II. ÚS 405/02, IV. ÚS 301/05 a Pl. 4/06) formuloval pravidla pro zápočet dob zaměstnání získaných pojištěnci do 31. 12. 1992 pro nároky na dávky vzniklé do 1. 5. 2004. Z této judikatury vyplývá, že Ústavní soud chápe princip rovnosti uvedený v čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod v návaznosti na čl. 30 odst. 1 Listiny v kontextu rozpadu bývalé ČSFR tak, že občané České republiky s trvalým pobytem na jejím území mají mít pro nárok a výši svého důchodu z českého systému důchodového pojištění zohledněnu dobu zaměstnání získanou do 31. 12. 1992 v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSFR vždy, bez ohledu na skutečnost, komu přísluší hodnotit uvedené doby podle čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení. Článek 20 Smlouvy považuje za diskriminační faktor, který vede k tomu, že je na zaměstnání vykonávané před rozpadem ČSFR u zaměstnavatele se sídlem ve Slovenské republice ve svém důsledku nahlíženo jako na práci v cizině. Ústavní soud učinil závěr, že pokud je takovému občanovi vyměřován s použitím čl. 20 odst. 1 Smlouvy důchod slovenským nositelem pojištění, případně je k němu přiznáván dílčí český důchod, je nutno posoudit nárok občana v českém systému důchodového pojištění se zápočtem dob získaných

do 31. 12. 1992, a pokud je takto vypočtený důchod vyšší, přiznat jej k výplatě ve výši rozdílu mezi tímto důchodem a důchodem či důchody vyměřenými podle Smlouvy, zjednodušeně řečeno – přiznat vyrovnávací příspěvek. Takovéto plnění pak vidí jako komplementární k plněním podle Smlouvy.

Pravidlo vytvořené Ústavním soudem, podle něhož byla Česká správa sociálního zabezpečení povinna započítat doby zaměstnání získané účastníky důchodového zabezpečení bývalé ČSFR do 31. 12. 1992 v českém systému důchodového pojištění vždy u skupiny účastníků s českým státním občanstvím a trvalým pobytem na území České republiky, posuzoval Nejvyšší správní soud ve věci 3 Ads 130/2008, a to z hlediska právních důsledků, které přinesl vstup České republiky do Evropské unie, se zaměřením na oblast koordinace systémů sociálního zabezpečení. I v tomto případě nebylo sporu o tom, že žalobkyně v době od 15. 3. 1990 do 31. 8. 1993 byla zaměstnána na území Slovenské republiky.

S ohledem na znění článku 10a odst. 1 Ústavy a vstup České republiky do Evropské unie, od 1. 5. 2004 začala na našem území platit právo Evropské unie. Jde o právo, které je bezprostředně použitelné a mající aplikační přednost. V řízení vedeném pod sp. zn. 3 Ads 130/2008 se Nejvyšší správní soud soustředil na otázku, zda uvedené pravidlo je v souladu s evropským právem a zda je toto pravidlo použitelné v případě žalobkyně (i dalších případů, v nichž se řeší otázka zápočtu dob získaných v systému důchodového zabezpečení bývalé ČSSR). Beze sporu nařízení Rady (EHS) č. 1408/71, jakožto nástroj koordinace systémů sociálního zabezpečení v Evropské unii, je součástí sekundárního práva, je bezprostředně použitelné a má aplikační přednost před jakoukoliv odlišnou vnitrostátní úpravou. K výkladu jeho jednotlivých ustanovení, popřípadě k zodpovězení otázky, zda na konkrétní projednávaný případ dopadá je příslušný Evropský soudní dvůr. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud položil Soudnímu dvoru Evropské unie předběžné otázky:

1. Je třeba vykládat přílohu III část A. bod 6 v návaznosti na čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení Rady č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, která ponechává použitelným kritérium pro určení nástupnického státu příslušného k zhodnocení dob pojištění získaných zaměstnanými osobami do 31. 12. 1992 v systému sociálního zabezpečení bývalé České a Slovenské Federativní Republiky, tak, že brání aplikaci vnitrostátního pravidla, podle něhož česká instituce sociálního zabezpečení v plném rozsahu hodnotí pro nárok na dávku i pro stanovení její výše dobu pojištění získanou na území bývalé České a Slovenské Federativní Republiky do 31. 12. 1992, i když k jejímu zhodnocení je podle uvedeného kritéria příslušná instituce sociálního zabezpečení Slovenské republiky?

2. Bude-li odpověď na první otázku záporná, je třeba vykládat čl. 12 Smlouvy o založení Evropského společenství ve spojení s čl. 3 odst. 1, čl. 10 a čl. 46 nařízení Rady č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství tak, že brání tomu, aby doba pojištění získaná v systému sociálního zabezpečení bývalé České a Slovenské Federativní Republiky do 31. 12. 1992, která již jednou byla ve stejném rozsahu zohledněna pro dávkové účely v systému sociálního zabezpečení Slovenské republiky, byla podle uvedeného vnitrostátního pravidla v plném rozsahu zhodnocena pro nárok na dávku ve stáří i pro stanovení její výše pouze státním příslušníkům České republiky s bydlištěm na jejím území?

Na položené otázky odpověděl Soudní dvůr takto:

1. Ustanovení části A bodu 6 přílohy III. nařízení Rady č. 1408/71 ze dne 14. 6. 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady č. 118/97 ze dne 2. 12. 1996, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 629/2006 ze dne 5. 4. 2006 ve spojení s čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení nebrání takovému vnitrostátnímu pravidlu, podle něhož je vyplácen vyrovnávací příspěvek k dávce ve stáří, pokud je výše této dávky přiznaná podle čl. 20 dvoustranné smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou, uzavřené dne 29. 10. 1992 v rámci opatření určených k vyřešení situace po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky dne 31. 12. 1992, nižší než dávka, která by byla pobírána, kdyby byl starobní důchod vypočten podle právních norem České republiky.

2. Článek 3 odst. 1 ve spojení s článkem 10 nařízení č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 629/2006, brání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, které umožňuje vyplácet vyrovnávací příspěvek k dávce ve stáří pouze českým státním příslušníkům s bydlištěm na území České republiky, aniž to z hlediska práva Unie nutně vede k tomu, že osoba, která obě tyto podmínky splňuje, bude o tento příspěvek připravena.

Odpověď na první otázku odůvodnil Soudní dvůr tím, že pravidlo pro rozdělení dob podle článku 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení není zpochybněno, neboť cílem judikatury Ústavního soudu je pouze českou dávku ve stáří přiznanou podle Smlouvy zvýšit, aby bylo dosaženo úrovně výše dávky, která by byla přiznána pouze na základě vnitrostátního práva.

Ke druhé otázce pak Soudní dvůr uvedl, že nález Ústavního soudu (v předchozí části je zmiňován nález II. ÚS 252/04) s sebou nese přímou diskriminaci na základě státní příslušnosti, jakož i nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti vyplývající z kritéria bydliště vůči těm, kteří využili práva na volný pohyb.

Pokud jde o důsledky nedodržení zásady rovného zacházení v takové situaci, o jakou jde v řízení, Soudní dvůr připomněl, že jakmile byla konstatována diskriminace, která je v rozporu s právem Unie, a dokud nebyla přijata opatření k obnovení rovného zacházení, lze dodržení zásady rovnosti zaručit pouze tím, že osobám patřícím do znevýhodněné kategorie jsou přiznány stejné výhody, jako jsou ty, jichž využívají osoby patřící do zvýhodněné kategorie, což je režim, který je v případě, že nedochází ke správnému uplatňování práva Unie, jediným platným referenčním kritériem.

Pokud jde o důsledky konstatování diskriminační povahy nálezu Ústavního soudu pro osoby patřící do kategorie osob zvýhodněných pravidlem vyplývajícím z tohoto nálezu, je třeba uvést, že ačkoliv za současného stavu vnitrostátního práva orgán příslušný k přiznání důchodu nemůže legálně odmítnout nárok na vyrovnávací příspěvek znevýhodněným osobám, nic nebrání tomu, aby toto právo zachoval ve prospěch oné kategorie osob, na které se již na základě vnitrostátního práva vztahuje.

Právo Unie nebrání, s výhradou dodržení obecných zásad práva Unie, opatřením, která obnovují rovné zacházení omezením výhod osob, které byly dříve zvýhodněny, nicméně před přijetím takových opatření žádná norma práva Unie nevyžaduje, aby kategorie osob, které již mají nárok na takový vyrovnávací příspěvek v rámci sociálního zabezpečení, o jaký jde v řízení, byla o tento příspěvek připravena.

Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 8. 2011 č.j. 3 Ads 130/2008-204, dostupném na webových stránkách soudu (www.nssoud.cz) aplikoval závěry Evropského soudního dvora s ohledem na konkrétní okolnosti případu.

Nejvyšší správní soud nejprve odůvodnil, z jakého důvodu nelze přiznat pravidlu vytvořenému Ústavním soudem precedenční závaznost. Uvedl, že Ústavní soud si učinil úsudek o otázkách evropského práva, které nebyly jasné, ani již dříve projednané Soudním dvorem. Připomněl, že tímto se dostal do rozporu s vlastní judikaturou, konkrétně s nálezem II. ÚS 1009/08. Za podstatné Nejvyšší správní soud označil, že pravidlo vytvořené Ústavním soudem nebylo dosud při posuzování nároků na dávky vzniklých po 30. 4. 2004 nositelem pojištění používáno a nejsou zde dosud žádné osoby (kromě případů zaměstnanců Československých státních drah), které by z něho měly prospěch. Nedošlo tak k rozporu se zásadou legitimního očekávání, podle níž má být správní praxe ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Jako taková je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě. Správní praxi zakládající legitimní očekávání lze změnit jen pokud je taková změna činěna do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je řádně odůvodněna závažnými okolnostmi. Z tohoto učinil závěr, že neexistuje žádné vnitrostátní pravidlo, jež by bylo možno považovat za závazné a na jehož základě by měl nositel pojištění provádět zápočet dob zaměstnání získaných účastníky důchodového zabezpečení bývalé ČSFR do 31. 12. 1992 v českém systému důchodového pojištění ve větším rozsahu, než článek 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, na základě trvalého pobytu žadatele o důchod.

Pro projednávání případ to znamená, že vnitrostátní pravidlo konstruované Ústavním soudem, se již po vstupu České republiky do Evropské unie neuplatní.

Na této situaci nic nemění ani fakt, že žalobkyni vznikl dle platné právní úpravy nárok na přiznání důchodu již k 1. 2. 2001, tedy před vstupem ČR do EU. Podle § 54 zákona č. 155/1995 Sb. nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a **podáním žádosti** o přiznání nebo vyplácení důchodu. Podle zákona č. 582/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, konkrétně dle ustanovení § 81 se řízení o přiznání dávky důchodového pojištění zahajuje na základě písemné žádosti. Za den uplatnění nároku na tuto dávku se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán se žádostí o její přiznání. Podle § 108 citovaného platí pro řízení ve věcech důchodového pojištění a pro řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti správní řád, pokud tento zákon nestanoví jinak. Navíc dle ustálené judikatury správních soudů platí, že získání potřebné doby pojištění a dosažení stanoveného věku se musí posuzovat podle právního stavu, který tu je v době rozhodnutí nebo alespoň v době podání žádosti o starobní důchod.

Soud nepřisvědčil ani námitce, že se žalovaná neřídila závazným právním závěrem uvedeným ve zrušujícím rozsudku městského soudu. Zdejší soud zrušil předcházející rozhodnutí z důvodu, že žalovaná opřela své rozhodnutí o zrušený rozsudek Nejvyššího správního soudu. Žalovaná tak měla znovu rozhodnout za podmínek nově konstituované judikatury, v žádném případě ji soud nezavázal svým právním názorem k tomu, aby žalobkyni automaticky přiznala dorovnání. Naopak, žalovaná měla případ znovu posoudit, a to právě s ohledem na novou judikaturu Ústavního soudu.

Jelikož žalovaná náležitě odůvodnila své rozhodnutí, správně aplikovala výše zmíněnou právní úpravu, jenž je součástí bezprostředně aplikovatelných norem práva Evropského společenství, Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží a žalované nenáleží náhrada nákladů řízení ze zákona.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze, za podmínek stanovených v § 102 a násl. s.ř.s. Stěžovatel musí být zastoupen advokátem, dle ustanovení §105 s.ř.s.

V Praze dne 12. října 2011

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová